

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Νεοελληνική Γλώσσα

Β΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Ετικέτες Τροφίμων»

ΜΟΙΡΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2014

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι.Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σεναρία και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Ετικέτες τροφίμων

Δημιουργός

Μοίρας Παναγιώτης

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

(Προτεινόμενη) Τάξη

Β΄ Δημοτικού

Χρονολογία

Ιούλιος 2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

«Γλώσσα Β΄ Δημοτικού», τεύχος α΄, ενότητα 5: *Πάμε για ψώνια;*

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Αγωγή Υγείας

Χρονική διάρκεια

9 διδακτικές ώρες

Χώρος

Εντός σχολείου: εργαστήριο πληροφορικής.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών: Το σενάριο απευθύνεται σε μαθητές της Β΄ τάξης του Δημοτικού σχολείου, στοιχεία του όμως μπορούν να αξιοποιηθούν και από τους μαθητές της Γ΄ τάξης κατά την ενασχόλησή τους με παρόμοια θεματική στην ενότητα *Του κόσμου το ψωμί* του σχολικού βιβλίου «Γλώσσα Γ΄ Δημοτικού». Οι μαθητές καλό είναι να είναι εξοικειωμένοι με την εργασία σε ομάδες και με βασικές λειτουργίες των Windows (άνοιγμα φακέλου και αρχείου, αποθήκευση κλπ.).

Προεργασία του εκπαιδευτικού: Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να έχει βασικές δεξιότητες χρήσης του υπολογιστή και να γνωρίζει βασικές λειτουργίες των λογισμικών που θα χρησιμοποιηθούν. Θα πρέπει να έχει φροντίσει για την εγκατάσταση των απαραίτητων για το σενάριο λογισμικών στους Η/Υ στους οποίους θα εργαστούν οι μαθητικές ομάδες, καθώς και των αρχείων που θα χρησιμοποιήσουν οι μαθητές στους φακέλους των μαθητικών ομάδων.

Υλικοτεχνική υποδομή του σχολείου: Το σενάριο υλοποιείται στο εργαστήριο πληροφορικής του σχολείου το οποίο είναι διαμορφωμένο κατάλληλα, για να είναι δυνατή η εργασία των ομάδων τόσο στην ολομέλεια όσο και στους Η/Υ. Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτείται η ύπαρξη Η/Υ ισάριθμων με τις ομάδες εργασίας των μαθητών, η εγκατάσταση σε αυτούς των λογισμικών που περιγράφονται στο κεφάλαιο [Αξιοποίηση των ΤΠΕ](#) του παρόντος και η σύνδεσή τους με το διαδίκτυο.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

Το σενάριο στηρίζεται

—

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο εκπαιδευτικό σενάριο εξετάζονται τα κύρια στοιχεία που πρέπει να αναγράφονται στις ετικέτες τροφίμων με βάση την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία (Εφημερίδα Ευρωπαϊκής Ένωσης 2011) για τη διασφάλιση της αριότητας των συσκευασμένων τροφίμων που πωλούνται εντός των συνόρων της (Ευρωπαϊκή Επιτροπή 2013). Οι μαθητές, μέσα από διερευνητικού τύπου διαδικασίες που υποστηρίζονται από τη χρήση των Τ.Π.Ε., γνωρίζουν τις βασικές πληροφορίες που παρέχονται στις συσκευασίες των προϊόντων διατροφής και τις προσεγγίζουν εξελικτικά, προκειμένου να καταστούν ικανοί να στέκονται κριτικά απέναντι στις προθέσεις όσων παρέχουν τη συγκεκριμένη πληροφόρηση και να επιλέγουν ενήμεροι τα τρόφιμα που καταναλώνουν.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Οι ετικέτες τροφίμων περιλαμβάνουν πληροφορίες ζωτικής σημασίας που σχετίζονται με την υγεία των καταναλωτών. Μπορούν να βοηθήσουν τους καταναλωτές να προστατευτούν από ασθένειες που προκαλούνται από τα τρόφιμα και από αλλεργικές αντιδράσεις, αλλά και να κάνουν πιο υγιεινές επιλογές στα τρόφιμα που καταναλώνουν.

Έρευνες έχουν καταδείξει ότι συχνά, εξαιτίας της λανθασμένης αντίληψης για το τι ακριβώς σημαίνουν οι ενδείξεις «ανάλωση κατά προτίμηση πριν από...» και «ημερομηνία λήξης» στα προϊόντα, το 30 έως 50% των τροφίμων που βρίσκονται στα ράφια των σούπερ μάρκετ πετιέται με αποτέλεσμα να δημιουργείται ένα πρόβλημα με κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές διαστάσεις που καθιστά αναγκαία την εκπαίδευση των καταναλωτών, ώστε να αντιλαμβάνονται καλύτερα την έννοια της διάρκειας ζωής των προϊόντων.

Πολλές φορές είναι δυνατόν οι ετικέτες να μεταφέρουν παραπλανητικές πληροφορίες στους καταναλωτές ή να λένε μόνο τη μισή αλήθεια.

Ενώ, όμως, οι περισσότεροι καταναλωτές μπορούν να αναγνωρίσουν ποια είναι τα πιο υγιεινά μεταξύ διαφόρων προϊόντων, δε λαμβάνουν υπόψη τους σε μεγάλο βαθμό την υγεία τους στην τελική επιλογή των τροφίμων. Όταν τους ζητείται να διαλέξουν το προϊόν που προτιμούν, έχουν την τάση να στηρίζονται σε άλλα κριτήρια, όπως η γεύση, οι οικογενειακές επιθυμίες και οι αγοραστικές συνήθειες. Αυτό υποδηλώνει ότι, όταν έρχεται η στιγμή να χρησιμοποιήσουν τις διατροφικές πληροφορίες, ώστε να κάνουν συνειδητές επιλογές, η κινητοποίηση, ειδικά όσον αφορά την υγεία, είναι ουσιώδης (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πληροφόρησης για τα Τρόφιμα EUFIC).

Ο ρόλος του σχολείου είναι κομβικός τόσο στην ανάδειξη της σημασίας των ετικετών των τροφίμων όσο και στο να βοηθήσει τους τωρινούς ανήλικους αλλά μελλοντικούς ενήλικες καταναλωτές να ερμηνεύουν σωστά τις πληροφορίες που δίνονται μέσα από τις ετικέτες, αλλά και να διακρίνουν τις τυχόν κρυφές επιδιώξεις των δημιουργών τους. Συνεπώς, η αποκωδικοποίηση των πληροφοριών στις ετικέτες τροφίμων θα πρέπει να αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης για εκπαιδευτικούς και μαθητές από τις πρώτες τάξεις του Δημοτικού σχολείου, για να συμβάλλει με τον τρόπο αυτό στην επίτευξη σημαντικών αλλαγών στην καθημερινή συμπεριφορά των μαθητών (National Institutes of Health-NIH 2006).

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να μπορούν, μέσα από την ανάγνωση μιας ετικέτας τροφίμων, να διακρίνουν ουσιώδη στοιχεία για την υγεία τους, όπως την ημερομηνία μέχρι την οποία μπορούν να καταναλώσουν χωρίς κίνδυνο ένα προϊόν ή ποιο συστατικό εμπεριέχεται σε μεγαλύτερη συγκέντρωση μέσα στο τρόφιμο

- να καταστούν ικανοί να συγκρίνουν ετικέτες τροφίμων μεταξύ ομοειδών προϊόντων και να προχωρούν στις κατάλληλες επιλογές σε σχέση με την υγεία τους και τις διατροφικές τους ανάγκες
- να κινητοποιηθούν, ώστε να εκλαμβάνουν ως βασικό κριτήριο της επιλογής ενός προϊόντος διατροφής τις πληροφορίες που αφορούν την υγεία τους και εκ της νομοθεσίας παρέχονται σε αυτό

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να μπορούν να διαβάσουν και να κατανοήσουν τα βασικά στοιχεία στις ετικέτες τροφίμων
- να μπορούν να διαβάζουν και να γράφουν ημερομηνίες με διαφορετικούς τρόπους
- να εντοπίζουν λέξεις/λεκτικά σύνολα σε γραπτά «ερεθίσματα» του περιβάλλοντος χώρου, όπως είναι οι συσκευασίες
- να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους με λέξεις όπως «παραγωγή», «ανάλωση», «συστατικά», «εισαγωγέας», «συντήρηση»
- να διαμορφώνουν κείμενο (ετικέτα) με συγκεκριμένο σκοπό και συγκεκριμένους αποδέκτες λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση επικοινωνίας

Γραμματισμοί

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να καταστούν κριτικοί αναγνώστες των μηνυμάτων που λαμβάνουν από τις συσκευασίες και να προβληματιστούν για τις προθέσεις των δημιουργών τους
- να αναζητούν ερμηνείες λέξεων στο ηλεκτρονικό λεξικό
- να εξοικειωθούν με τη λειτουργία «σύρε κι άσε» στον επεξεργαστή κειμένου
- να γράφουν μέσα σε πλαίσια στον επεξεργαστή κειμένου
- να γράφουν σε πίνακα στο περιβάλλον του επεξεργαστή κειμένου

- να μορφοποιούν σχήματα στο περιβάλλον του επεξεργαστή κειμένου
- να καταστούν ικανοί να δημιουργούν συγκεκριμένο έργο σε πρόγραμμα ζωγραφικής

Διδακτικές πρακτικές

Οι μαθητές κατά την υλοποίηση του σεναρίου αξιοποιούν εργαλεία των ΤΠΕ, τον διάλογο στην ομάδα και στην ολομέλεια, παιχνίδια και δραστηριότητες διερευνητικής και ανακαλυπτικής μάθησης. Συνεργάζονται, συμμετέχουν ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία και μαθαίνουν ο ένας τον άλλο. Ο εκπαιδευτικός δημιουργεί ένα περιβάλλον που ευνοεί τη συμμετοχή των μαθητών και διαμεσολαβεί διευκολύνοντας τη μάθηση.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφετηρία για την εφαρμογή του σεναρίου μπορεί να αποτελέσει η ενότητα 5 [Πάμε για ψώνια](#); του σχολικού βιβλίου «Γλώσσα Β΄ Δημοτικού» (α΄ τεύχος). Επίσης, αφετηρία για την υλοποίηση δραστηριοτήτων του σεναρίου μπορεί να αποτελέσουν και προγράμματα Αγωγής Υγείας με θέμα τη Διατροφή και την Αγωγή του Καταναλωτή.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Οι στόχοι του σεναρίου περιλαμβάνονται στο [Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών της Ελληνικής Γλώσσας](#) (ΥΠΕΠΘ/Π.Ι. 2003). Ειδικότερα, στο ΑΠΣ εντάσσονται στόχοι αντίστοιχοι του σεναρίου όπως: η ανάγνωση και κατανόηση κειμένου, η αναγνώριση λέξεων/λεκτικών συνόλων σε γραπτά «ερεθίσματα» του περιβάλλοντος χώρου, όπως είναι οι συσκευασίες, ο εμπλουτισμός του λεξιλογίου, η διαμόρφωση κειμένου με συγκεκριμένο σκοπό και συγκεκριμένους αποδέκτες λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση επικοινωνίας.

Επίσης στόχοι που περιλαμβάνεται στο [Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών για την Αγωγής Υγείας](#) (ΥΠΕΠΘ/Π.Ι. 2003) αποτελούν η επεξεργασία και η αξιολόγηση των πληροφοριών με στόχο την προάσπιση της υγείας των μαθητών.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στο διδακτικό σενάριο αξιοποιούνται:

- το διαδίκτυο
- το ηλεκτρονικό λεξικό της [Πύλης για την ελληνική γλώσσα](#)
- ο επεξεργαστής κειμένου
- το λογιστικό φύλλο
- το λογισμικό δημιουργίας κινούμενων γραφικών Flash
- το λογισμικό δημιουργικής έκφρασης Revelation Natural Art

Κείμενα

Ιστοσελίδες

[Ινστιτούτο Καταναλωτών](#), η επίσημη ιστοσελίδα του ΙΝΚΑ

[Ε.Υ.Ζ.Η.Ν.](#), ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων σχετική με την υποστηρίξη δράσεων υγείας για τη ζωή των νέων

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η και 2η διδακτικές ώρες (Εργασία στην ολομέλεια και στις ομάδες)

Το διδακτικό σενάριο προτείνεται να ξεκινήσει παράλληλα με τη διδασκαλία της ενότητας [Πάμε για ψώνια:](#) του σχολικού βιβλίου «Γλώσσα Β΄ Δημοτικού» (α΄ τεύχος). Οι εικόνες και τα κείμενα του σχολικού εγχειριδίου μπορούν να αποτελέσουν το κατάλληλο πλαίσιο, για να γίνει η εισαγωγή στο θέμα του σεναρίου. Εναλλακτικά, ο εκπαιδευτικός μπορεί με τον βιντεοπροβολέα να προβάλλει εικόνες που παρουσιάζουν ανθρώπους να παρατηρούν διάφορα προϊόντα διατροφής και να προκαλέσει τη συζήτηση στην ολομέλεια θέτοντας τα ερωτήματα: «Τι κοιτάζουν οι

άνθρωποι στις συσκευασίες;», «Κάνετε κι εσείς το ίδιο όταν ψωνίζετε;» με στόχο να ανιχνευτούν η προϋπάρχουσα γνώση και η στάση των μαθητών σχετικά με το θέμα. Αναμένεται ανάμεσα στις πιθανές απαντήσεις των μαθητών να περιλαμβάνεται και η εξής: «Κοιτάζουν να βρουν την ημερομηνία λήξης», καθώς η ημερομηνία λήξης θεωρείται ότι αποτελεί ένα από τα βασικά στοιχεία της ετικέτας που ήδη γνωρίζει η πλειοψηφία των μικρών μαθητών. Εδώ θα πρέπει να διευκρινιστεί ο λόγος ύπαρξης της ημερομηνίας λήξης που είναι η προστασία της υγείας του καταναλωτή, αφού η κατανάλωση τροφίμων μετά από αυτήν είναι δυνατόν να επηρεάσει την υγεία των καταναλωτών.

Μετά από τη σύντομη συζήτηση και τις απαντήσεις των μαθητών, δίνεται στις ομάδες το [Φύλλο δραστηριοτήτων Α΄](#). Οι μαθητές στη δραστηριότητα του φύλλου αναλαμβάνουν τον ρόλο των βοηθών των καταναλωτών που θα υποδείξουν τη θέση της ημερομηνίας λήξης υιοθετώντας οι ίδιοι την πρακτική της αναζήτησης πάνω στις συσκευασίες. Οι μαθητές επισημαίνουν τις ημερομηνίες λήξης πάνω στις εικονιζόμενες ετικέτες και τις μετασχηματίζουν γράφοντάς τες με διαφορετικό τρόπο μέσα σε δεδομένα πλαίσια κειμένου. Πέραν της κινητοποίησής τους για την εξεύρεση και τη διάκριση της ημερομηνίας λήξης, οι μαθητές έρχονται σε επαφή και με άλλες ημερομηνίες, όπως η ημερομηνία παραγωγής, η ημερομηνία αλειείας, η ημερομηνία συσκευασίας και η ημερομηνία που δηλώνει την ανάλωση κατά προτίμηση πριν την έλευσή της. Οι μαθητές μπορούν να αναζητήσουν την ερμηνεία των άγνωστων λέξεων στο ηλεκτρονικό λεξικό και να τις συζητήσουν στην ολομέλεια.

Σημαντικό είναι ο εκπαιδευτικός να βοηθήσει τους μαθητές να αποκωδικοποιούν σωστά το μήνυμα «ανάλωση κατά προτίμηση πριν από...» που σημαίνει ότι το προϊόν είναι δυνατόν να καταναλωθεί και μετά την ημερομηνία που δηλώνεται, αφού σχετίζεται κυρίως με την ποιότητα του προϊόντος, και να το διακρίνουν από την «ημερομηνία λήξης» που σχετίζεται με τους κινδύνους για την υγεία των καταναλωτών.

3η και 4η διδακτικές ώρες (Εργασία στις ομάδες & στην ολομέλεια)

Το διδακτικό δίωρο οι μαθητές εργάζονται αρχικά στις ομάδες τους μπροστά από τους Η/Υ. Ακολουθούν τις οδηγίες του εκπαιδευτικού και του [Φύλλου δραστηριοτήτων Β΄](#) και ανοίγουν από τον φάκελο της ομάδας τους το αρχείο «Ετικέτες Χυμών» (βλ. αρχείο λογιστικού φύλλου στον φάκελο συνοδευτικού υλικού). Στο συγκεκριμένο λογιστικό φύλλο παρουσιάζονται επιλεγμένες ετικέτες ομοειδών προϊόντων (χυμών), η λεκτική απεικόνιση των συστατικών τους και η σχηματική οπτικοποίηση των βασικών συστατικών τους. Οι μαθητικές ομάδες με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού αναλαμβάνουν να μελετήσουν τα δεδομένα και να ταξινομήσουν τις πληροφορίες στον πίνακα του φύλλου δραστηριοτήτων. Γνωρίζουν με τον τρόπο αυτό και άλλα σημαντικά στοιχεία που περιλαμβάνονται σε μια ετικέτα, όπως είναι η ονομασία ή το είδος του προϊόντος, το βάρος του, τα συστατικά του και τα πρόσθετα τροφίμων, επιβεβαιώνουν και συμπληρώνουν τις γνώσεις τους διαβάζοντας το σχετικό άρθρο από την ιστοσελίδα του Ινστιτούτου Καταναλωτών (σημειώνεται πως ο εκπαιδευτικός καθοδηγεί τους μαθητές να διαβάσουν μόνο τα έντονα γράμματα από το εκτενές κείμενο). Εδώ δίνεται η ευκαιρία στον εκπαιδευτικό να μιλήσει στους μαθητές του για τη λειτουργία και τις δράσεις του Ινστιτούτου Καταναλωτών. Συζητούν στην ολομέλεια για τις πληροφορίες που συνήθως αναγράφονται στο εμπρόσθιο τμήμα της συσκευασίας και εκείνες που αναγράφονται στο οπίσθιο τμήμα. Συγκρίνουν τις πληροφορίες στις διαφορετικές στήλες του πίνακα, για να καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι είναι διαφορετικά προϊόντα οι χυμοί και τα φρουτοποτά και ότι η διαφορετικότητά τους έγκειται στην περιεκτικότητά τους σε χυμό και σε νερό. Συνειδητοποιούν ότι στις συσκευασίες πρώτο αναγράφεται το συστατικό με τη μεγαλύτερη περιεκτικότητα στο προϊόν και έτσι γίνονται ικανοί να κάνουν πιο εύκολα υγιεινές επιλογές.

Στη δεύτερη δραστηριότητα του φύλλου δραστηριοτήτων οι μαθητές εργάζονται στην ολομέλεια. Προβληματίζονται από το ερώτημα που τίθεται και έρχονται σε επαφή με μεθόδους προβολής προϊόντων που προτάσσουν συγκεκριμένα

χαρακτηριστικά τους, προκειμένου να προσελκύσουν τους καταναλωτές. Συζητούνται οι μεγάλες και χρωματιστές εικόνες των «λαχταριστών» φρούτων, η μεγάλη γραμματοσειρά με την ονομασία τους στο εμπρόσθιο τμήμα και στο κέντρο της συσκευασίας και αν η συσκευασία θα επηρέαζε για κάποιο λόγο την επιλογή τους.

Στις αναμενόμενες απόψεις των μαθητών ότι το κύριο συστατικό του προϊόντος είναι ο χυμός των πορτοκαλιών η απάντηση δε θα δοθεί άμεσα, αλλά μετά το πέρας και της τρίτης δραστηριότητας.

Στην τρίτη δραστηριότητα του [Φύλλου δραστηριοτήτων Β΄](#) οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να αντιπαραβάλλουν το εμπρόσθιο με το οπίσθιο τμήμα μιας συσκευασίας. Οι απεικονίσεις της ποσότητας της γραβιέρας στη σχηματική αναπαράσταση και στη φωτογραφία της συσκευασίας έρχονται σε πλήρη αντίθεση, βοηθούν τους μαθητές να διαπιστώσουν ότι οι φωτογραφίες/εικόνες μιας ετικέτας δεν είναι πάντοτε ακριβείς και να καταλήξουν σε συμπεράσματα για τους λόγους που γίνονται στο εμπόριο συγκεκριμένες επιλογές.

Τώρα οι μαθητές, ως υποψιασμένοι καταναλωτές, μπορούν να ερωτηθούν εκ νέου για την περιεκτικότητα των φρούτων στο προϊόν της προηγούμενης δραστηριότητας και να επαληθεύσουν τις απαντήσεις τους με τη βοήθεια της απεικόνισης στο αρχείο «Ετικέτες Χυμών».

5η διδακτική ώρα (Εργασία στις ομάδες)

Η δραστηριότητα στηρίζεται σε έναν τρόπο σήμανσης των τροφίμων που προτάθηκε από την Αρχή Ελέγχου Τροφίμων της Μ. Βρετανίας (FSA) και έχει εφαρμοστεί από πολλές εταιρίες τροφίμων. Το σύστημα επισήμανσης με Χρωματικούς Κώδικες (χρωματιστός φωτεινός σηματοδότης, όπως λέγεται) της περιεκτικότητας σε θρεπτικά συστατικά (π.χ. λιπαρά, σάκχαρα και αλάτι), βοηθά τους μαθητές να καταλάβουν εύκολα εάν η περιεκτικότητα ενός τροφίμου σε θρεπτικά συστατικά είναι υψηλή, μέση ή χαμηλή. Χρησιμοποιείται το απαγορευτικό κόκκινο χρώμα κατά αντιστοιχία

με τον φωτεινό σηματοδότη για τις υψηλές περιεκτικότητες σε λίπη, σάκχαρα και αλάτι, το πορτοκαλί για τα μέτρια ποσοστά και το πράσινο για τα χαμηλά.

Στους μικρούς μαθητές που δραστηριοποιούνται στο σενάριο διδασκαλίας δεν κρίνεται απαραίτητο να δοθούν περαιτέρω πληροφορίες που αφορούν και άλλα διατροφικά στοιχεία ή τη διαφοροποίηση της περιεκτικότητας ανά μερίδα ή σύμφωνα με την ηλικιακή ομάδα των καταναλωτών. Είναι αρκετό οι μαθητές να μάθουν ότι στις ετικέτες των τροφίμων υπάρχει η σήμανση της περιεκτικότητας τους σε θρεπτικά συστατικά, να συνδέσουν τις πληροφορίες που παρέχονται από τη σήμανση αυτή με την υγεία τους (ο ρόλος του εκπαιδευτικού είναι σημαντικός σε αυτό το σημείο) και να κινητοποιηθούν στο να ελέγχουν την περιεκτικότητα σε θρεπτικά συστατικά, ώστε να κάνουν τις κατάλληλες επιλογές.

Οι μαθητές εργάζονται στις ομάδες τους, ακολουθούν τις υποδείξεις του [Φύλλου Δραστηριοτήτων Γ'](#) και του εκπαιδευτικού και γεμίζουν με τα κατάλληλα χρώματα τα σχήματα χρησιμοποιώντας τη λειτουργία «Μορφοποίηση σχήματος» του Επεξεργαστή Κειμένου. Οι τιμές στον πίνακα των ορίων και στις ετικέτες ορισμένων προϊόντων έχουν στρογγυλοποιηθεί στο 0,5, για να διευκολυνθούν οι μαθητές στους υπολογισμούς τους, αφού δεν έχουν διδαχτεί τους δεκαδικούς αριθμούς.

6η και 7η διδακτικές ώρες (Εργασία στις ομάδες & στην ολομέλεια)

Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα οι μαθητές αρχικά εργάζονται στις ομάδες τους μπροστά από τους Η/Υ. Ανοίγουν από τον φάκελο της ομάδας τους το εκτελέσιμο αρχείο «Πάρτι» (βλ. φάκελο συνοδευτικού υλικού και [Φύλλο Δραστηριοτήτων Δ'](#)).

Οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα με παιγνιώδη τρόπο να μελετήσουν τα χαρακτηριστικά των ετικετών και να προχωρήσουν σε κατάλληλες επιλογές με βάση την πληροφόρηση που λαμβάνουν από αυτές. Στο παιχνίδι αναλαμβάνουν τον ρόλο ενός εικονικού οικοδεσπότη που, για να εξυπηρετήσει την υγεία και τις ιδιαίτερες ανάγκες των καλεσμένων του, θα πρέπει να συμβουλευτεί τις ετικέτες σε διάφορες συσκευασίες. Οι μαθητές μαθαίνουν παίζοντας, αξιολογούν τις γνώσεις τους και

συνειδητοποιούν τη σημασία που έχουν οι ετικέτες. Τέλος, οι ομάδες ανακοινώνουν και αιτιολογούν τις επιλογές τους στην ολομέλεια.

Ενδεικτικές ερωτήσεις που μπορεί να θέσει ο εκπαιδευτικός στις ομάδες των μαθητών είναι:

- «Γιατί προτιμήσατε το συγκεκριμένο προϊόν έναντι του άλλου;»
- «Ποια χαρακτηριστικά εντοπίσατε στη συγκεκριμένη ετικέτα;»
- «Ποιο τμήμα της ετικέτας σας φάνηκε πιο χρήσιμο στην ενημέρωσή σας για την αλλεργία της Ελένης;»
- «Ποιο τμήμα της ετικέτας σας φάνηκε πιο χρήσιμο στην ενημέρωσή σας για τη διαίτα του Κώστα;»
- «Ποια προϊόντα θα προτιμήσετε να προσφέρετε τελικά στους καλεσμένους σας;»

Επειδή οι πληροφορίες που εμπεριέχονται στις ετικέτες είναι αρκετές, ο εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να επιλέξει με ποιες από αυτές θα ασχοληθούν οι μαθητές, ανάλογα με τον διαθέσιμο χρόνο και το ενδιαφέρον των μαθητών. Για παράδειγμα, μπορεί να ζητήσει από τους μαθητές να εκφράσουν τη γνώμη τους μόνο για το επιδόρπιο που θα επέλεγαν για τους καλεσμένους.

8η και 9η διδακτικές ώρες διδακτική ώρα (Εργασία στην ολομέλεια και στις ομάδες)

Την τελευταία διδακτική ώρα που προβλέπεται από το σενάριο, αρχικά γίνεται συζήτηση στην ολομέλεια γύρω από τα χαρακτηριστικά των ετικετών προϊόντων διατροφής που έχουν εντοπίσει οι μαθητές κατά τη διερεύνησή τους στην πορεία υλοποίησης του διδακτικού σεναρίου με σκοπό οι μαθητές να τα επαναφέρουν στη μνήμη τους. Προτείνεται να γίνει και γραπτή καταγραφή τους στον πίνακα του μαρκαδόρου ή σε κάποιο ψηφιακό περιβάλλον (επεξεργαστή κειμένου, εννοιολογικό χάρτη) που θα επιλέξει ο εκπαιδευτικός. Η καταγραφή αυτή θα λειτουργήσει υποβοηθητικά για τους μαθητές που στην τελευταία δραστηριότητα αναλαμβάνουν τον ρόλο του δημιουργού μιας ετικέτας για κάποιο προϊόν που θα επιλέξουν. Το

λογισμικό δημιουργικής έκφρασης και ζωγραφικής Revelation Natural Art δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να φιλοτεχνήσουν και να φτιάξουν την ετικέτα μιας συσκευασίας. Μπορούν να γράψουν πάνω σε αυτήν ή και έξω από αυτή στοιχεία της ετικέτας που δε χωράνε. Μπορούν να τη διπλασιάσουν, για να παραστήσουν την οπίσθια όψη, ή να τη ζωγραφίσουν. Η εικόνα της συσκευασίας έχει αποθηκευτεί στο περιβάλλον του λογισμικού και αποτελεί συνοδευτικό υλικό του σεναρίου με το όνομα «Μικρός Δημιουργός». Υπάρχει, βέβαια, και η δυνατότητα από τη βιβλιοθήκη με τις στάμπες του λογισμικού της προσθήκης εικόνας κάποιου άλλου προϊόντος διατροφής από τις κατηγορίες «Φαγητά» και «Φαγητά2» καθώς και η δυνατότητα αξιοποίησης κάποιου άλλου λογισμικού ζωγραφικής.

Αρχικά ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει στην ολομέλεια τις δυνατότητες του λογισμικού ζωγραφικής που θα χρησιμοποιήσουν οι μαθητικές ομάδες (στάμπες, πινέλα ζωγραφικής, γραφή κειμένου) και στη συνέχεια οι μαθητές εργάζονται ομαδικά στους Η/Υ για να δημιουργήσουν τις ετικέτες τους (βλ. [Φύλλο δραστηριοτήτων Ε'](#)).

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Α΄

Βοηθήστε τους καταναλωτές να εντοπίσουν την ημερομηνία λήξης των παρακάτω προϊόντων τοποθετώντας τη διάφανη ταινία πάνω της. Κατόπιν συμπληρώστε στο πλαίσιο την ημερομηνία λήξης με λέξεις.

Το προϊόν λήγει τον

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

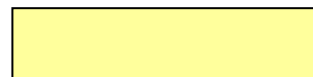

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

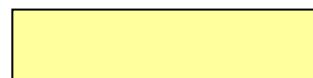
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Το προϊόν λήγει στις

Το προϊόν λήγει τον

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

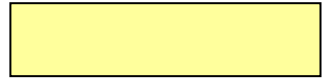
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

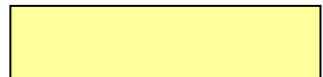
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

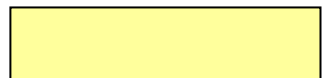
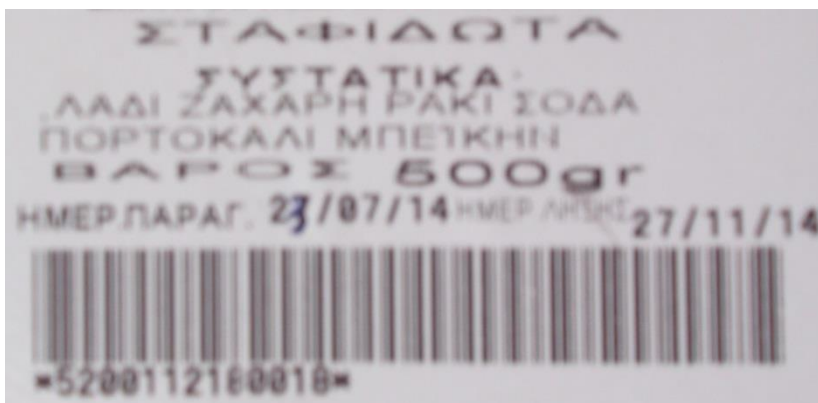
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Το προϊόν λήγει τον

Το προϊόν προτείνεται να καταναλωθεί πριν τις

Η ημερομηνία λήξης είναι η

Στα τελευταία προϊόντα υπάρχουν και κάποιες άλλες ημερομηνίες.

Ποιες είναι αυτές;

Αναζητήστε τη σημασία των προσδιορισμών που τις συνοδεύουν στο [ηλεκτρονικό λεξικό](#) της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα και συζητήστε για τη σημασία τους στην τάξη.

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Β΄

1^η Δραστηριότητα

Ανοίξτε από τον φάκελο της ομάδας σας το αρχείο «Ετικέτες_Χυμών» και συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα με τα στοιχεία που θα αντλήσετε από αυτό.

Όνομασία Είδος Χυμού	Βάρος	Χυμός που περιέχεται στα 100 μέρη (%)	Νερό που περιέχεται στα 100 μέρη (%)

Συζητήστε στην τάξη:

- Ποια στοιχεία της ετικέτας καταγράψατε στον πίνακα;

Διαβάστε στην ιστοσελίδα του [Ινστιτούτου Καταναλωτών](#) την ενότητα «Τι υπάρχει σε μια ετικέτα». Εντοπίστε με τη βοήθεια του δασκάλου σας τα βασικά στοιχεία μιας ετικέτας και συγκρίνετέ τα με όσα έχετε μάθει έως τώρα.

- Ποια στοιχεία της ετικέτας παρουσιάζονται στο μπροστινό μέρος των συσκευασιών στις εικόνες του αρχείου «Ετικέτες_Χυμών»;
- Ποια είναι τα συστατικά που γνωρίζετε και περιέχονται σε κάθε χυμό; Ποιο είναι το συστατικό που αναγράφεται πρώτο κάθε φορά; Συγκρίνετε την ονομασία του προϊόντος στην πρώτη στήλη του πίνακα με την περιεκτικότητά του σε χυμό ή νερό στις δύο τελευταίες στήλες του πίνακα; Τι παρατηρείτε;
- Παρατηρήσατε στα προϊόντα κάποια συστατικά με παράξενες ονομασίες που δεν τα αναγνωρίζετε; Διαβάστε στην ιστοσελίδα του [Προγράμματος E.Y.Z.H.N.](#) τι είναι τα πρόσθετα τροφίμων.

2^η Δραστηριότητα

Ποιο πιστεύετε ότι είναι το βασικό συστατικό του χυμού που εικονίζεται παρακάτω; Γιατί;

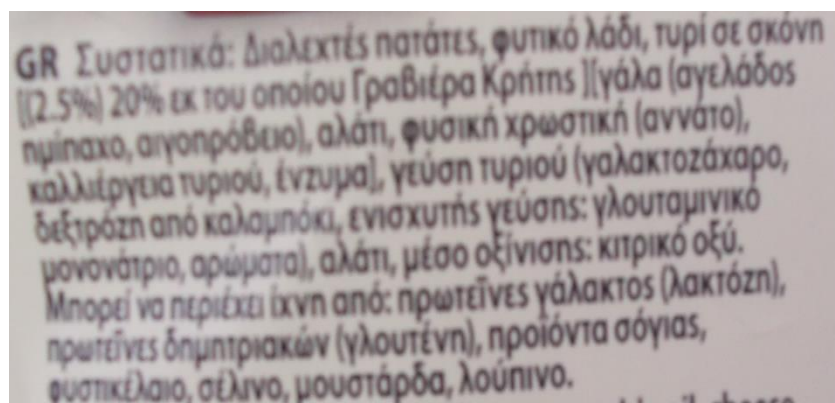

3^η Δραστηριότητα

Στο παρακάτω προϊόν και στο μπροστινό μέρος της συσκευασίας, όπως φαίνεται παρακάτω, διαφημίζεται ως βασικό συστατικό η γραβιέρα Κρήτης.

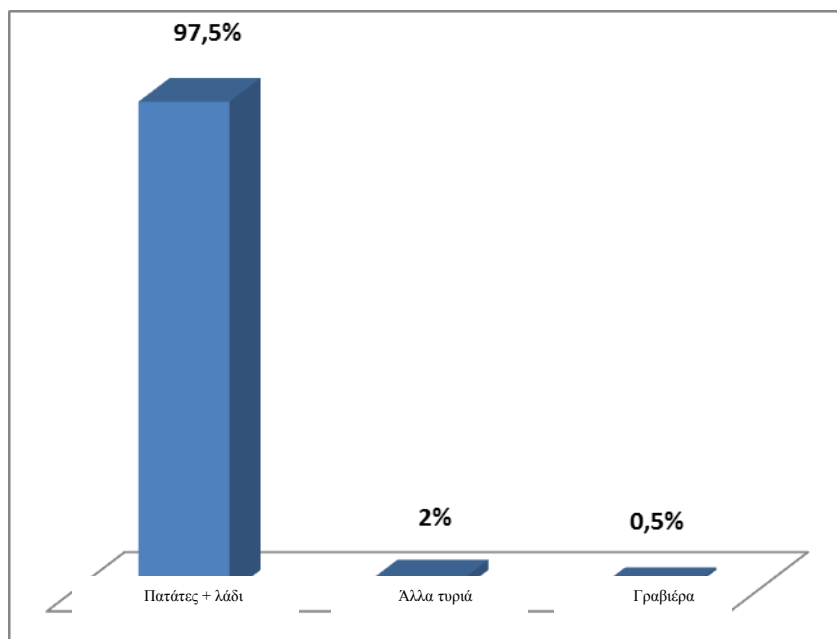

Διαβάστε την παρακάτω ετικέτα που βρίσκεται στην πίσω πλευρά της συσκευασίας.

Συζητήστε με τη βοήθεια της σχηματικής αναπαράστασης για την ποσότητα της γραβιέρας που υπάρχει στα πατατάκια και τον τρόπο που αυτή παρουσιάζεται στο εμπρός και στο πίσω μέρος της συσκευασίας.

Γιατί πιστεύετε ότι συμβαίνει αυτό;

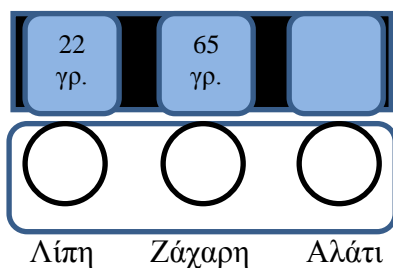
Σχηματική αναπαράσταση των βασικών συστατικών του προϊόντος

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Γ΄

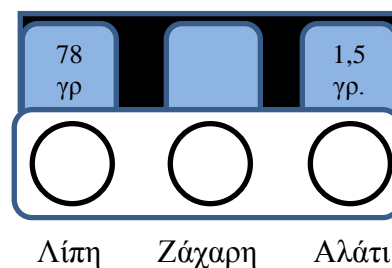
Τα φώτα (κόκκινο, πορτοκαλί, πράσινο) μας προειδοποιούν εάν τα προϊόντα που επιλέγουμε έχουν μεγάλη, μέση ή χαμηλή ποσότητα από λίπη, ζάχαρη και αλάτι. Συμβουλευτείτε τον παρακάτω πίνακα και παρατηρήστε τα συστατικά των τροφίμων που αναφέρονται στις ετικέτες για να γεμίσετε με χρώμα τα φώτα στις ετικέτες των συσκευασιών.

	Λίπη	Ζάχαρη	Αλάτι
Μεγάλη Ποσότητα 	πάνω από 20 γρ	πάνω από 12 γρ	πάνω από 1 γρ
Μεσαία Ποσότητα 	3-20 γρ	5-12 γρ	0,5-1 γρ
Μικρή Ποσότητα 	Λιγότερο από 3 γρ	Λιγότερο από 5 γρ	Λιγότερο από 0,5 γρ

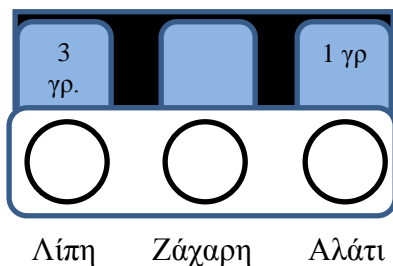
Ετικέτα 1 Καλαμάκια

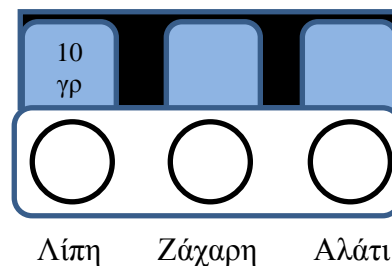
Ετικέτα 2 Μαγιονέζα

Ετικέτα 3 Δημητριακά με Σοκολάτα

Ετικέτα 4 Γιαούρτι

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Δ΄

Ανοίξτε από τον φάκελο της ομάδας σας το αρχείο «Πάρτι».

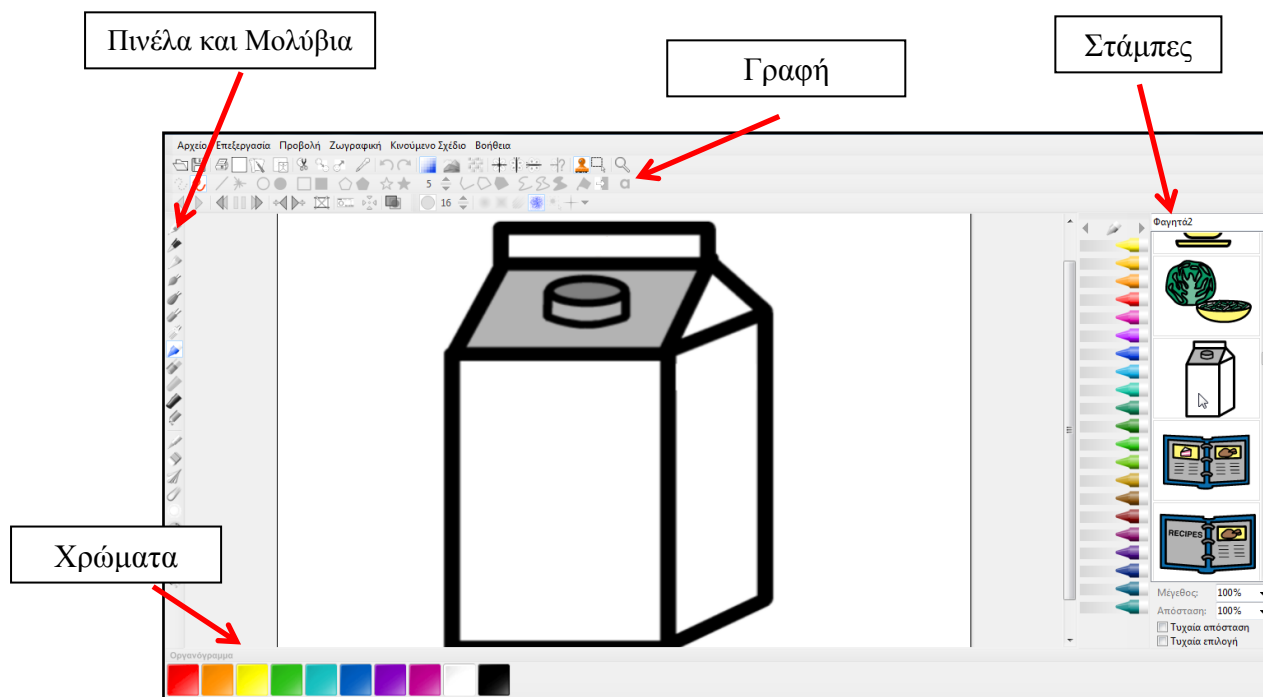

Ακούστε προσεκτικά τους καλεσμένους σας, μελετήστε τις ετικέτες των προϊόντων και κάντε τις κατάλληλες επιλογές για να ικανοποιήσετε τις διατροφικές ανάγκες τους.

ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Ε΄

Έρθε η στιγμή να δημιουργήσετε την ετικέτα του δικού σας προϊόντος που θα δίνει τις απαραίτητες πληροφορίες στον καταναλωτή και θα είναι καλαίσθητη.

Ανοίξτε από τον φάκελο της ομάδας σας το αρχείο «Μικρός Δημιουργός».

Επιλέξτε με τη βοήθεια της δασκάλας σας ή του δασκάλου σας τα κατάλληλα εργαλεία και γίνετε Μικροί Δημιουργοί.

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Ο εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να συνδυάσει τις δραστηριότητες του σεναρίου και με άλλες δραστηριότητες, σενάρια ή σχέδια εργασίας. Για παράδειγμα, δραστηριότητες του σεναρίου μπορούν να ενταχθούν σε προγράμματα Αγωγής Υγείας με θέμα τη διατροφή ή με άλλες δραστηριότητες που αφορούν τη διαφήμιση των προϊόντων.

Στο σενάριο προτείνεται το λογισμικό Revelation Natural Art, προκειμένου να δημιουργήσουν οι μαθητές τη δική τους ετικέτα, καθώς στη βιβλιοθήκη με τις στάμπες υπάρχουν αρκετές στάμπες που απεικονίζουν διατροφικά προϊόντα. Εντούτοις, οι μαθητές σε συνεργασία με τον εκπαιδευτικό μπορούν να προχωρήσουν στη δημιουργία ετικετών σε διαφορετικά ψηφιακά περιβάλλοντα ή να επεκτείνουν τη συγκεκριμένη δραστηριότητα με άλλες, όπως τη δημιουργία σύντομων μηνυμάτων προς τους καταναλωτές ή τη γραπτή επιχειρηματολογία για τις κατάλληλες διατροφικές επιλογές με βάση πάντα τις γνώσεις που έχουν αποκομίσει από την ενασχόλησή τους με τα διδακτικά σενάρια.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το διδακτικό σενάριο απευθύνεται στους μαθητές της Β΄ τάξης και λειτουργεί συμπληρωματικά με τις δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στα διδακτικά εγχειρίδια και προσεγγίζουν το συγκεκριμένο θέμα.

Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να λάβει υπόψη του τις δυνατότητες των μαθητών του και τους γραμματισμούς που επιθυμεί να καλλιεργήσει σε αυτούς, ώστε να τροποποιήσει ανάλογα το διδακτικό σενάριο ως προς τον χρόνο που απαιτείται, αλλά και ως προς τον βαθμό δυσκολίας των δραστηριοτήτων που θα υλοποιηθούν. Για παράδειγμα, στο σενάριο προβλέπεται οι μαθητές να γνωρίσουν και να διερευνήσουν τα βασικά στοιχεία που πρέπει να αναγράφονται στα διατροφικά προϊόντα (ημερομηνία λήξης, συστατικά, βάρος κλπ.) και δεν προχωρούν στην εις βάθος διερεύνηση των αναγραφόμενων χαρακτηριστικών, όπως η θρεπτική αξία ή τα

αλλεργιογόνα συστατικά, τα οποία μπορούν να αποτελέσουν θέματα διαπραγματεύσεως για μαθητές μεγαλύτερης ηλικίας.

Είναι δυνατόν να προστεθούν κάποιες δραστηριότητες (σχετικές προτάσεις γίνονται στην ενότητα *Άλλες Εκδοχές παραπάνω*), να παραληφθούν ή ακόμα να τροποποιηθούν, προκειμένου να διευκολύνουν συγκεκριμένες ομάδες μαθητών.

Το θέμα αναμένεται ότι θα προσελκύσει το ενδιαφέρον των μαθητών και ότι θα εξασφαλίσει την ενεργή συμμετοχή τους στις δραστηριότητες του σεναρίου, καθώς η επιλογή των τροφίμων (ιδιαίτερα αυτών που αφορούν την ηλικιακή ομάδα των παιδιών) δε βρίσκεται έξω από τις εμπειρίες τους και μακριά από τις καθημερινές τους συνήθειες.

Θετικά για την υλοποίηση του διδακτικού σεναρίου θα λειτουργήσει η εξοικείωση των μαθητών με την ομαδική εργασία.

Οι δραστηριότητες που προτείνονται από το σενάριο, ενταγμένες μέσα σε ένα αυθεντικό επικοινωνιακό πλαίσιο, χρησιμοποιούν απλά εργαλεία των ΤΠΕ και το διαδίκτυο και δεν αναμένεται να δυσκολέψουν τους μαθητές.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εφημερίδα Ευρωπαϊκής Ένωσης. 2011. *Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 Του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011*

ΥΠΕΠΘ/Π.Ι. 2003. *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών και Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών Δημοτικού-Γυμνασίου. ΔΕΠΠΣ της Ελληνικής Γλώσσας*. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο:

http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/2deppsaps_GlossasDimotikou.zip

ΥΠΕΠΘ/Π.Ι. 2003. *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών και Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών Δημοτικού-Γυμνασίου. ΔΕΠΠΣ Αγωγής Υγείας*. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο:

http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/29deppsaps_AgogiYgias.pdf

Διαδικτυακές πηγές

http://ec.europa.eu/news/agriculture/130311_el.htm, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2013

<http://grants.nih.gov/grants/guide/pa-files/PA-06-415.html>, National Institutes of Health NIH, 2006

<http://www.eufic.org/index/el/>, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πληροφόρησης για τα Τρόφιμα EUFIC

<http://www.food.gov.uk/>, Αρχή Ελέγχου Τροφίμων της Μ. Βρετανίας (F.S.A.)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στον φάκελο με τα συνοδευτικά αρχεία του σεναρίου συμπεριλαμβάνονται τα αρχεία:

- Ετικέτες Χυμών (αρχείο λογιστικού φύλλου)
- Πάρτι (εκτελέσιμο αρχείο)
- Μικρός Δημιουργός (αρχείο του περιβάλλοντος Revelation Natural Art)